

Doc. dr. sc. Sanja Perić govori o provedbi dvaju najznačajnijih razvojnih projekata HŠI-a

Temeljita modernizacija

Modernizacija se odvija kroz dva europska projekta - Izgradnja novih laboratorija te rekonstrukcija postojećih objekata

Modernizacija obuhvaća rekonstrukciju postojećih objekata, gradnju novih istraživačkih prostora te nabavu suvremene znanstvene opreme

Hrvatski šumarski institut (HŠI), čiji začeci sežu u 1945., a koji u našem gradu djeluje od šezdesetih godina prošloga stoljeća, trenutno je u jednom od svojih najznačajnijih razvojnih razdoblja. Kroz dva europska projekta - *Izgradnja novih laboratorija te rekonstrukcija postojećih zgrada HŠI-a (IRI)* i *Opremanje laboratorija i prostora Hrvatskoga šumarskog instituta (DIGIT)*, lani je započeo proces sveobuhvatne modernizacije ove javne ustanove za znanstvena, razvojna i visokostručna istraživanja iz područja šumarstva i biotehničkih znanosti. Modernizacija obuhvaća rekonstrukciju postojećih objekata, gradnju novih istraživačkih prostora za provedbu naprednih i ciljanih istraživanja te opremanje novih prostora suvremenom znanstvenom i pratećom opremom. Gradnjom novih prostora stvaraju se preduvjeti za modernizaciju i razvoj laboratorijskog sustava, ubrzanje digitalne transformacije istraživačkih procesa, jačanje inovacijskog kapaciteta Instituta te bolju povezanost znanstvenoga rada s potrebama gospodarstva, javnog sektora i šumarske prakse. S druge strane, nabavom nove i zamjenom postojeće opreme omogućuje se razvoj novih istraživačkih područja, jačanje interdisciplinarnosti i uključivanje u rad mladih istraživača, kvalitetnije povezivanje terenskih istraživanja i laboratorijskih analiza, kao i razvoj integriranih pristupa istraživanju

i praćenju šumskih ekosustava. Ukupna vrijednost oba projekta prelazi 17 milijuna eura. Ravnateljica Instituta, doc. dr. sc. Sanja Perić naglašava da rekonstrukcija postojećih zgrada, gradnja novih laboratorija te njihovo opremanje suvremenom znanstvenom opremom stvara čvrsti temelj za novu razvojnu fazu ove ustanove. Oba projekta, govori Perić, predstavljaju najznačajniji infrastrukturni i organizacijski iskorak u povijesti Instituta. U vremenu sve izraženijih klimatskih i okolišnih izazova, kaže ravnateljica HŠI-a, povezivanje dugogodišnjega šumarskog znanja i iskustva sa suvremenim tehnologijama, naprednim istraživačkim metodama i pouzdanim podacima postaje ključno za razumijevanje promjena u šumskim ekosustavima i donošenje kvalitetnih odluka o njihovu budućem gospodarenju. Nova infrastruktura, nastavlja, pridonijet će jačanju znanstvene izvr-

nosti i međunarodne konkurencije Instituta, ali i snažnijem prijenosu znanja prema šumarskoj praksi, javnim politikama, gospodarstvu...

Što ova dva projekta znače za lokalnu zajednicu?

Grad Jastrebarsko i lokalna zajednica povezani su s Hrvatskim šumarskim institutom još od 1961./1962. godine. Institut je desetljećima važan dio lokalne sredine, a nekada je kroz rasadničku i druge djelatnosti zapošljavao i veći broj stanovnika s ovog područja. Tijekom vremena mijenjali su se način rada, organizacija i potrebe Instituta, ali njegova prisutnost i značaj za Jastrebarsko ostali su trajni. Ova dva projekta predstavljaju novu razvojnu priliku, ne samo za Institut nego i za lokalnu zajednicu. Obnovom i opremanjem istraživačke infrastrukture u Jastrebarskom stvaraju se uvjeti za suvremeniji i snažniji znanstveno-

istraživački centar, privlačenje novih projekata, stručnjaka i suradnika te intenzivniju suradnju s Gradom, obrazovnim ustanovama i lokalnim gospodarstvom. Vjerujem da će modernizacija Instituta dodatno povećati njegovu privlačnost kao mjesta za rad i profesionalni razvoj te potaknuti interes ljudi iz Jastrebarskog i okolice za zapošljavanje u Institutu, kako na stručnim i praktičnim poslovima tako i u znanstveno-istraživačkom segmentu. Posebno nam je važno da i mladi iz lokalne sredine Institut sve više prepoznaju kao mjesto gdje mogu graditi svoju profesionalnu i znanstvenu karijeru. Dugoročno očekujemo da će ulaganja dodatno učvrstiti Jastrebarsko kao prepoznatljivo središte šumarske znanosti i istraživanja u Hrvatskoj. Gradska uprava i Institut imaju kvalitetnu suradnju, a vjerujem da je za lokalnu sredinu velika vrijednost imati jedan od ri-

a Šumarskog instituta

zgrada HŠI-a i Opremanje laboratorija i prostora HŠI-a, sveukupne vrijednosti preko 17 milijuna eura

jetkih javnih znanstvenih instituta u Hrvatskoj i jedini specijaliziran za područje šumarstva, upravo u Jas-trebarskom.

Tko je, i s kojim motivima, inicirao novo razvojno poglavlje u radu Hrvatskoga šumarskog instituta?

Projekte je iniciralo rukovodstvo HŠI-a koje je uvidjelo da naš daljnji znanstveni i stručni razvoj ovisi i o ljudskim potencijalima - obrazovanim znanstvenicima i istraživačima te njihovu broju - kao i o kvalitetnoj, suvremenoj laboratorijskoj i terenskoj opremi. Budući da kapitalnih ulaganja u infrastrukturu i opremu nije bilo dugi niz godina, odlučili smo napraviti sve potrebne predradnje i idejno rješenje za gradnju nove laboratorijske zgrade te rekonstrukciju postojećih. Nakon toga su uslijedili razgovori s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih s ciljem osiguranja financijskih sredstava. Nakon izrade idejnog rješenja, projektno-tehničke dokumentacije i ostalih potrebnih podloga za oba projekta, te prijave na odgovarajuće pozive Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, osigurali smo sredstva za njihovu provedbu. Projektom *IRI* osiguravamo novu, povećanu kvadraturu laboratorija te veći broj ureda. Time se stvara mogućnost preseljenja cijelog Zavoda za uređivanje šuma, čiji su djelatnici sada dislocirani u Zagrebu. Isto tako, omogućuje se proširenje istraživačkih kapaciteta, ali i jačanje multidisciplinarnog znanstvenog kadra u novim laboratorijima. Drugim projektom - *DIGIT* stavit ćemo u funkciju novosagrađenu i obnovljenu infrastrukturu Instituta nabavom nove opreme. Cilj ovoga projekta je jačanje znanstvene izvrsnosti, konkurentnosti i inovacijskog kapaciteta Instituta u području šumarstva, ekologije i biotehničkih

znanosti opremanjem laboratorija i istraživačkih prostora naprednim instrumentima, digitalnim tehnologijama i računalnim sustavima visokih performansi.

U kojoj će mjeri vašim zaposlenicima/znanstvenicima biti lakše raditi nakon završetka oba projekta? Koje se sve mogućnosti otvaraju?

Oba projekta uvelike će unaprijediti uvjete za znanstveni i stručni rad Instituta te pridonijeti ostvarivanju naših ključnih razvojnih ciljeva: podizanju znanstvene izvrsnosti, jačanju suradnje s gospodarstvom, razvoju nacionalnog i regionalnog identiteta te jačanju društvene odgovornosti. Trenutno se u HŠI-u provodi sedam internih istraživačkih i uspostavnih istraživačkih projekata. Voditeljima i članovima projektnih timova novi laboratoriji omogućit će razvoj i provedbu novih istraživačkih ideja, temeljna istraživanja koja unapređuju razumijevanje pojedinih područja te primijenjena istraživanja usmjerena na razvoj novih znanja i praktičnih rješenja. Također, nova infrastruktura i oprema omogućit će kvalitetniji i učinkovitiji svakodnevni rad, primjenu metoda i analiza koje do sada nismo mogli provoditi vlastitim kapacitetima te bolje povezivanje terenskih istraživanja, laboratorijskih analiza i suvremenih digitalnih tehnologija. Potaknut će uspostavu novih istraživačkih grupa, uključivanje mladih znanstvenika u rad, jačanje interdisciplinarnosti i internacionalizacije te stvaranje predujeta za buduće prijave na nacionalne i međunarodne izvore financiranja. Novi laboratoriji i sofisticirana laboratorijska oprema omogućit će znanstveni i organizacijski iskorak u više istraživačkih područja važnih za razvoj HŠI-a i potrebe šumarskog sektora.

Koji izazovi stoje pred Institutom?

Razvoj HŠI-a temelji se na tri međusobno povezana strateška cilja - jačanje istraživačkih kapaciteta, znanstvene izvrsnosti, interdisciplinarnosti i međunarodne prepoznatljivosti, razvoj visokostručnih po-

slova i javnih ovlasti za potrebe gospodarstva, javnih politika i društva te jačanje organizacijske učinkovitosti i vidljivosti HŠI-a. U posljednjih nekoliko godina Institut je znatno ojačao kadrovsku, infrastrukturnu i projektnu osnovu, ali pred nama je sada možda i najvažniji zadatak - nove prostore, opremu i mogućnosti koje dobivamo pretvoriti u kvalitetne znanstvene rezultate, nove projekte i konkretna rješenja za šumarski sektor i društvo. Među važnim izazovima ostaju daljnji razvoj mladih znanstvenika, ravnomjernije uključivanje zaposlenika u znanstvene i projektne aktivnosti, jačanje administrativnih kapaciteta te nastavak digitalne transformacije Instituta. Važno će biti i dugoročno osigurati sredstva za održavanje i učinkovito korištenje nove istraživačke infrastrukture. Istodobno, pred nama su velike

prilike. Uloga šuma sve je važnija u kontekstu klimatskih promjena, očuvanja bioraznolikosti, zaštite okoliša i održivog razvoja, a nove tehnologije i istraživačka infrastruktura omogućuju nam da na te izazove odgovorimo suvremenim znanstvenim pristupima. Jedan od važnih zadataka bit će i privlačenje mladih ljudi u

šumarstvo i znanost te stvaranje uvjeta da kvalitetni stručnjaci svoju profesionalnu budućnost vide upravo u Institutu.

Kada je planiran završetak provedbe oba projekta?

Oba projekta imaju predviđene planske rokove. Međutim, s obzirom na složenost projekata i činjenicu da su za pojedine njihove segmente bili potrebni ponovljeni postupci javne nabave, u ovom trenutku nije jednostavno potpuno precizno odrediti datum završetka svih aktivnosti. Naša je želja da u zamjenskom prostoru provedemo što kraće vrijeme i da se što prije vratimo u obnovljene i novosagrađene prostore te u njima nastavimo naš znanstveno-istraživački rad u znatno boljim uvjetima. Nadamo se da će to biti u početnim mjesecima 2027. godine. **(dkč)**